

Šetrné úřadování na Ministerstvu životního prostředí

Příklad zavádění nástrojů udržitelné spotřeby v úřadě

**RNDr. Helena Knappová
odbor vnějších vztahů MŽP**

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, Praha 10, 100 10
www.env.cz

Tel.: 267 122 226
E-mail: knappova@env.cz

Proč zavádět environmentálně šetrný provoz na úřadě?

- šetříme životní prostředí
- pozitivní příklad pro návštěvníky, ostatní úřady, firmy
- zvýšená poptávka může zlepšit dostupnost výrobků příznivějších pro životní prostředí na trhu (veřejné instituce v ČR utrácejí asi 17 – 19% HDP ČR)
- možné úspory

Ukotvení šetrného (zeleného) úřadování v legislativě a v dalších dokumentech

- **Usnesení vlády č. 720/2000 o používání ekologicky šetrných výrobků orgány státní správy**
- **Příkaz ministra životního prostředí č. 1/2005, o ekologizaci úředního provozu (navazuje na příkaz ministra Bursíka z r. 1998, příkaz ministra Ambrozka z r. 2002)**
- **Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách**
- **Vyhláška č. 240/2004 Sb. o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti**
- **Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice, 2000**

Příkaz ministra č. 1/2005, o ekologizaci úředního provozu

ukládá jako povinná tři opatření:

- a) **Používání recyklovaného papíru pro vnitřní i vnější úřední styk, tisk, vizitky** – s výjimkou případů, kdy to není možné nebo hospodárné (formuláře CITES, reprezentativní publikace) a s výjimkou materiálů, určených k archivaci podle zákona
- a) **Preferovat ekologicky šetrné výrobky** při výběru kancelářských, pracovních a hygienických potřeb a pomůcek – preference se týká na prvním místě výrobků s českou ekoznačkou Ekologicky šetrný výrobek, s ekoznačkou EU a dále pak výrobků se zahraničními ekoznačkami a výrobků environmentálně citlivějších oproti alternativám
- b) **Používat při pohoštění pracovního charakteru nápoje ve vratných obalech.**

Recyklovaný papír na MŽP

Na MŽP i v jeho resortních organizacích se v běžném úředním provozu používá recyklovaný papír od prosince 2002

- **v kancelářích** – jako kancelářský i dopisní papír, na obálky, vizitky
- **pro tisk** – publikací, plakátů, letáků, stolních kalendářů, propagačních předmětů
- **na toaletách a v umývárkách** - toaletní papír, papírové utěrky
- **v jídelně** - papírové ubrousky

Před zavedením standardního užívání recyklovaného papíru v tiskárnách a kopírkách jsme věc konzultovali se zástupci všech výrobců kancelářské techniky, kterou na MŽP používáme (*Hewlett-Packard, Kyocera, Toshiba, Xerox*).

Respektujeme doporučení výrobců kancelářské techniky ohledně způsobu ošetřování a servisu přístrojů.

Využíváme kvalitnější recyklovaný papír, který zatím pochází z dovozu či dovezené suroviny. Velcí dodavatelé někdy nabízejí i svůj vlastní recyklovaný papír.

Ekologicky šetrné výrobky

MŽP přednostně nakupuje a používá výrobky se značkou Ekologicky šetrný výrobek.
Jde o:

- Kancelářský a hygienický recyklovaný papír
- Kancelářské výrobky (*pořadače, desky na dokumenty, archivní krabice...*) z recyklovaného papíru
- Čistící a úklidové prostředky
- Kancelářský nábytek
- Nátěrové hmoty, posypový materiál apod.

Seznam všech Ekologicky šetrných výrobků, včetně kontaktů na jejich výrobce, najdete na adrese: <http://www.ekoznacka.cz>

MŽP vede evidenci naplňování Usnesení vlády č. 720/2000 o používání ekologicky šetrných výrobků orgány státní správy - viz: <http://www.env.cz/AIS/web.nsf/pages/esv>

Třídění odpadu

Zaměstnanci třídí papír, plasty, sklo, hliník, drobné elektrospotřebiče, baterie a monočlánky.

Vnitřní správa třídí oleje a další nebezpečné odpady, zářivky, apod.

V roce 2005 se z 68 tun odpadu vytrídilo na MŽP cca 47%. Jednalo se o 25,5 tun papíru, 3,5 tuny skla, 3 tuny plastů a 28 kg hliníku.

Nádoby na tříděný odpad

Energeticky úsporná opatření

V letech 2003-2004 proběhla rekonstrukce budovy MŽP s cílem dosáhnout co nejvyšších energetických úspor. Udělalo se:

- zateplení a výměna oken
- výměna prosklených částí budovy
- instalace vnějších i vnitřních žaluzií.

Spotřeba tepla v první topné sezóně po rekonstrukci, tj. v letech 2004/2005, byla o 42 % nižší než průměrná spotřeba v předchozích letech.

Finanční úspora tak činila 1, 07 mil. Kč.

K úsporám energie vede i důsledné používání energeticky úsporných spotřebičů – výpočetní techniky, zářivky.

**Nově zateplená budova MŽP byla oceněna
1. místem v soutěži Fasáda roku 2003 v kategorii rekonstrukce**

Odběr zelené elektřiny

Od 1. 1. 2005 MŽP odebírá výhradně „zelenou“ elektřinu z obnovitelných zdrojů, dodávanou PRE, a.s. v tarifu PREKO.

Občerstvení s využitím biopotravin

Občerstvení na slavnostních akcích (Ekofilm, TSTTT, Cena ministra) zajišťujeme zhruba z 1/3 z biopotravin, podobně občerstvení na tiskových konferencích má certifikát BIO, občasné ministrový pracovní snídani s novináři se odehrávají v bio restauraci.

Úřady mohou nákupem biopotravin zvýšit jejich dostupnost a rozšířit nabídku málo rozvinutého trhu. Nevýhoda – vyšší cena.

Alternativy v dopravě

- **Ministerstvo životního prostředí zakoupilo v září 2005 hybridní automobil Toyota Prius, který je poháněn kombinací spalovacího motoru a elektromotoru.**

Jednalo se o jeden z testovacích vozů automobilky Toyota pro ČR, jehož nákupní cena byla nižší než nového vozidla. Auto je využíváno zejména v pražském městském provozu pro komunikaci s Úřadem vlády.

Cílem nákupu bylo mj. upozornit na alternativy v dopravě při příležitosti probíhající kampaně Evropský den bez aut a Evropský týden mobility.

Provoz Toyoty Prius ministerstvo průběžně sleduje a vyhodnocuje, mj. právě z hlediska spotřeby paliva.

- **Pro zaměstnance jsou ve vestibulu v přízemí budovy MŽP k dispozici stojany na kola.**

Osvěta a spolupráce s dalšími organizacemi

Školení zaměstnanců – všichni nově nastupující zaměstnanci procházejí školením na téma „Ekologicky šetrné chování v úřadě“.

Od ledna 2004 ve spolupráci MŽP a Programu OSN pro ŽP (UNEP)
zřízena webová stránka k tématu udržitelná spotřeba
www.ekospotreba.unep.cz

Spolupráce se Sítí ekologických poraden STEP – vydání publikací
Nakupujte zeleně – dobré příklady ekologicky šetrného chování úřadů
Kupujte zeleně – příručka pro zadávání veřejných zakázek šetrných k životnímu prostředí

Co ještě plánujeme?

- Uvažujeme o **solárním ohřevu TUV**. Nyní řešíme technické otázky, zejm. umístění nádrže.
- Uvažujeme o **ekologicky šetrnějším provozu vozového parku**. Např. ČIŽP používá auta, přestavěná na kombinovaný pohon benzin/LPG. Na MŽP zvažujeme možnost přechodu alespoň části autoparku na CNG (zemní plyn).
- Ještě vyšší **zefektivnění provozu el. spotřebičů** (např. výměna klasických monitorů u PC za ploché LCD – úspora až 70 % el. energie, výměna osvětlovacích těles).
- **Nabídka biopotravin pro zaměstnance** – v závodní jídelně i v zaměstnaneckém bufetu
- Další změny úředního provozu tak, aby docházelo k **prevenci vzniku odpadů** (např. úpravy spisové agendy směrem k vyššímu využití elektronické komunikace).
- Opatření k **preferenci udržitelné dopravy** – změna vnitřních pravidel pro služební cesty směrem k preferenci veřejné dopravy (autobus/vlak X služební automobil/letadlo), zpoplatnění parkoviště před budovou MŽP, zlepšení podmínek pro cyklisty...

Kontakty na MŽP

www.env.cz

Mgr. Jakub Kašpar - ředitel odboru vnějších vztahů

Tel.: 267 122 040, 724 175 927, jakub_kaspar@env.cz

Jaroslava Jarešová - ředitelka odboru vnitřní správy

Tel.: 267 122 999, jaroslava_jaresova@env.cz

RNDr. Helena Knappová - odbor vnějších vztahů

Tel.: 267 122 226, knappova@env.cz

Další doporučené zdroje informací

- <http://www.ekoznacka.cz> - Agentura pro Ekologicky šetrné výrobky
- <http://www.ekoporadna.cz> - STEP – Národní síť ekologických poraden
- <http://ekospotreba.unep.cz> - ČNK UNEP – Udržitelná spotřeba a výroba
- <http://www.ekospotrebitel.cz> – Ekospotřebitel.cz
- <http://www.biospotrebitel.cz> - PRO-BIO LIGA ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství
- <http://www.ekolist.cz/zeldom.stm> - EkoList po drátě - Zelená domácnost

**Děkuji
za pozornost!**

Nakreslila Hana Kovalová

